

О ПОЛОЖАЈУ ОШТРИЦЕ У БЛОКУ МАЧЕМ

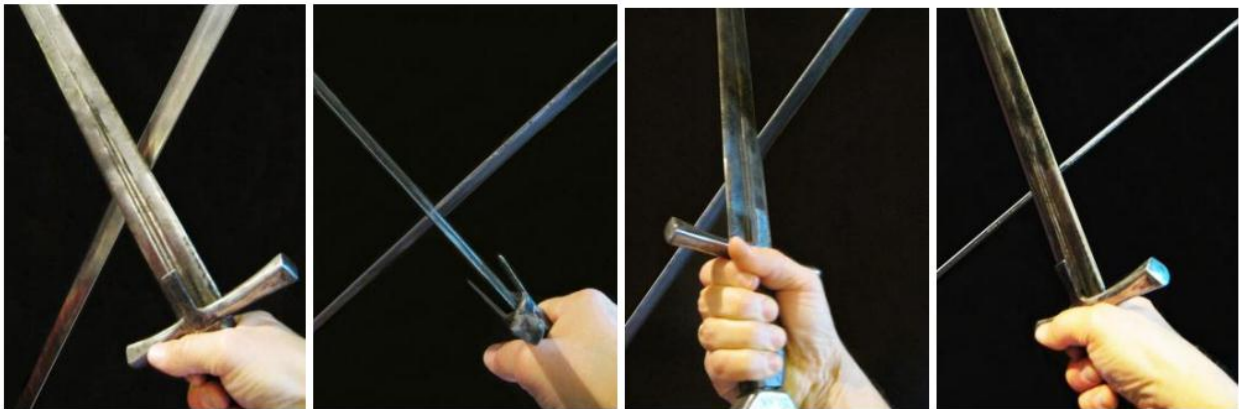
О положају оштрице мача приликом блока се данас у круговима СПОРТИСТОРИЈСКИХ мачевалаца воде велике полемике за које сматрам да су обимом и жустрином потпуно неоправдане и схоластички јалове јер се воде у духу „или-или“.

Једни тако тврде да се блок изводи искључиво оштрицом, други да се изводи само листом сечива, трећи да се изводи телућем сечива, четврти да се изводи полуоштрицом-полулистом а пети да се изводи ротацијом сечива по оси.

У Школи мачевања „Свети Ђорђе“ блокови се изводе на све наведене начине, а у зависности од околности, врсте мача и врсте узврата која се хоће извести након блока.

Тако, уколико нападач изводи напад бодом без обзира на врсту и тежину мача потпуно је свеједно да ли се блок изводи оштрицом, листом, телућем мача или ротацијом сечива по оси, а избор блока зависи само од тога како се жели извести узврат.

Но, уколико нападач изводи напад сечењем положај оштрице приликом блока зависи не само од врсте блока, врсте мача, околности у којима се изводи блок већ и од начина на који се хоће извести узврат.

Блок листом, блок оштрицом, блок телућем (контраоштрицом) и полуоштрични блок

Блок листом сечива

Често је кориштен у средњем веку и изводио се мачевима са широким и јаким сечивом. На овај начин се чува оштрица мача од оштећења. Но, такав блок припада заштити од вертикалних сечења (дакле кад сечиво на сечиво иде под неким тупим углом). Уколико се листом изводе блокови косих или хоризонталних сечења (оштрица нападача на лист иде под углом од око 90 степени) шака из биомеханичких разлога не може извести блок снажно, а и настаје јака вибрација сечива.

Блок листом сечива се може веома добро користити код пропусних блокова (блокови врхом мача на доле тако да противничково сечење склизне низ лист сечива).

Блокови листом сечива су веома zgodни за узврат бодом као и за узврате сечењима код пропусних блокова. Како би се блокови листом могли изводити и против сечења која су коса и хоризонтална касније се једноипоручним и дворучним мачевима овај блок почео користити уз истовремену ротацију шака (тако да противничково сечиво са листа склизне на оштрицу мача) како би се сечиво нападача зауставило на накрсници. Тако је настао блок ротацијом сечива по оси и он је најбољи за узврате бодом.

Друга врста блокова листом која се користи су блокови уз вођење. Наиме, сечиво мача у тренутку блока листом се води као „брисач“ лево-доле или десно-доле тако да се променом смера кретања нападачевог сечива снага његовог ударца амортизује и елиминише. Ове врсте одбрана се углавном користе код руске „шашке“. Блокови уз вођење се углавном комбинују и везују са телућним блоковима (види ниже).

Блок оштрицом сечива

Код овог блока мачевалац који изводи блок поставља своју оштрицу под углом од 90 степени у односу на оштрицу нападача који изводи сечење. Овај блок је зато чврст, прицизан и спречава проклизавање сечива низ сечиво. Шака код овог блока, без обзира одакле долази сечиво нападача, је у најбољем биомеханичком положају да задржи и најјачи ударац.

Оштрични начин блокирања је карактеристичан за мачеве бронзаног и гвозденог доба који су се лако ломили или кривили при ударцу по листу сечива, као и за лаке мачеве 17. века који су због уског сечива, иако еластични, ипак били ломљиви на јачи ударац по листу.

Главна и највећа мана оштричног блока је то што тупи оштрицу. Но, ако се боље осмотри тупи је на делу последње трећине који служи за блок а не служи за сечење тако да оштрица, иако иступљена блоковима, и даље може ефикасно сећи делом који је неоштећени оштар.

Блок оштрицом је zgodан за извођење полублокова као и узврате сечењем и бодом, бацања и вођења противничковог сечива након блока као и узврате сечењем контраоштрицом.

Блок телућем сечива

Мачевалац противничково сечење може блокирати и контраоштрицом („фалсо“) или телућем свога мача. Овај начин извођења блока је типичан код мачева који имају само једну оштрицу али се користи и код лакиг бодно-секућих мачева са обе оштрице и једноипоручних и дворучних мачева.

Предност оваквог начина блокирања је заштита оштрице од оштећења и најбољи положај за узврат сечењем након блока, узврат ударцем јабуком и кружним бодом. Мана телућног блока је његова ограниченост на нападе slabим ударцима, његова непогодност за узврат директним бодом као и да за ефикасно извођење захтевају скраћење дистанце.

Полуоштрични блок

Код овог начина блокирања оштрица се поставља под углом од 45 степени у односу на оштрицу нападача. Блок је тада довољно чврст а оштећење оштрице је мање. Полуоштрични блок има предности парирања листом и оштрицом али нема њихове мане. Веома је zgodан за узврат бодом и из њега је настао блок ротацијом сечива.

проф. Александар Станковић,
учитељ мачевања
Школе мачевања „Свети Ђорђе“
Београд, 2004
www.macevanje.org

